Πώς μπορώ να δω αν έχω ταπείνωση; (Γέρων Γερμανὸς Σταυροβουνιώτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 12 Φεβρουαρίου, 2018

Περὶ ταπεινώσεως

Ὅποιος ἔχει τήν ταπείνωση μιμεῖται τόν ἴδιο τόν Χριστό. Οὐδέποτε παρεκτρέπεται, οὔτε κατακρίνει, οὔτε ὑπερηφανεύεται. Τίς ἐξουσίες ποτέ δέν τίς ἐπιθυμεῖ. Ἀποφεύγει τίς τιμές τῶν ἀνθρώπων. Δέν φιλονικεῖ γιά κανένα πράγμα τοῦ κόσμου τούτου!

Δέν ἔχει παρρησία, ὅταν ὁμιλῆ, καί δέχεται πάντοτε τίς συμβουλές τῶν ἄλλων. Ἀποφεύγει τά ὡραῖα ἐνδύματα, καί ἡ ἐξωτερική του ἐμφάνιση εἶναι ἁπλή καί ταπεινή.

Ὁ ἄνθρωπος, πού ὑπομένει ἀγόγγυστα ταπεινώσεις καί ἐξουδενώσεις, πάρα πολύ ὠφελεῖται. Γιά τοῦτο, ὄχι νά λυπῆσαι, ἀλλά ἀπεναντίας νά χαίρεσαι γι’ αὐτά, πού ὑποφέρεις. Κερδίζεις ἔτσι τήν πολύτιμη ταπείνωση, μέ τήν ὁποία σώζεσαι.

«*Ἐταπεινώθην καί ἔσωσέ με (ὁ Κύριος)*» (Ψαλμ. Ριδ΄ 6). Αὐτή τή ρήση πρέπει νά τήν ἔχωμεν πάντοτε κατά νοῦν.

Δέν ὠφελεῖ νά λυπῆσαι, ὅταν σέ κατηγοροῦν. Ἡ λύπη στίς περιπτώσεις αὐτές σημαίνει ὅτι ἔχεις κενοδοξία. Ἐκεῖνος, πού θέλει νά σωθῆ, ὠφείλει νά ἀγαπᾶ νά τόν καταφρονοῦν, διότι ἡ καταφρόνηση φέρνει τήν ταπείνωση. Καί ἡ ταπείνωση ἀπαλλάττει τόν ἄνθρωπο ἀπό πλῆθος πειρασμῶν.

Ποτέ σου μή ζηλέψης, μή φθονήσης, μή ἐπιθυμήσης δόξες, μή ποθήσης ἀξιώματα. Πάντα νά ἐπιδιώκης νά ζῆς στήν ἀφάνεια. Σέ συμφέρει νά μή σέ ξέρει ὁ κόσμος, γιατί ὁ κόσμος εἶναι πλάνος. Μέ τά κενόδοξά του λόγια καί τίς μάταιες παρακινήσεις του μᾶς πλανᾶ καί μᾶς βλάπτει πνευματικά.

Ὁ σκοπός εἶναι νά κατορθώσης νά ἀποκτήσης τήν ταπείνωση. Νά εἶσαι ὑποκάτω πάντων. **Νά θεωρῆς πώς τίποτε δέν κάνεις ἄξιο γιά τή σωτηρία σου, ἀλλά νά παρακαλῆς τό Θεό νά σέ σώση μέ τήν εὐσπλαχνία του**.

Ἡ ταπείνωση μαζί μέ τήν ὑπακοή καί τή νηστεία γεννοῦν τόν φόβο τοῦ Θεοῦ, καί εἶναι αὐτός ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἡ ἀρχή τῆς ἀληθινῆς σοφίας.

Ὅτι πράττεις νά τό πράττης μέ ταπείνωση, **γιά νά μή ζημιώνεσαι ἀπό τά καλά σου ἔργα**.

Μή νομίζης ὅτι μόνο ὅποιος ἐργάζεται πολύ ἔχει τόν μισθό.

Ὅποιος ἔχει τήν προαίρεση νά κάνη τό καλό καί ἔχει συνάμα τήν ταπείνωση, αὐτός, ἔστω καί ἄν δέν μπορῆ νά φέρη εἰς πέρας πολλή ἐργασία, ἔστω καί ἄν δέν μάθη τέχνες, ὅμως δέν ἐμποδίζεται ἀπό τό νά σωθῆ.

Ἡ ταπείνωση κατορθώνεται μέ τήν αὐτομεμψία, μέ τό νά πιστεύης δηλαδή γιά τόν ἑαυτό σου ὅτι κανένα καλό οὐσιαστικά δέν ἔχεις. **Ἀλίμονο σ' ἐκεῖνον, πού νομίζει τίς ἁμαρτίες του μικρές. Αὐτός σίγουρα θά πέση σέ χειρότερες!**

Αὐτός, πού ὑπομένει τίς ἐναντίον του κατηγορίες μέ ταπείνωση, πλησίασε τήν τελειότητα. Αὐτόν τόν θαυμάζουν ἀκόμη καί οἱ Ἄγγελοι, γιατί **καμμιά ἄλλη ἀρετή δέν εἶναι τόσο δυσκολοκατόρθωτη καί μεγάλη ὅσο ἡ ταπείνωση**.

Ἡ πτωχεία, ἡ θλίψη καί ἡ καταφρόνηση εἶναι οἱ στέφανοι τοῦ μοναχοῦ. Ὅταν ὁ μοναχός ὑπομένη ἀγόγγυστα τίς ὕβρεις, τίς συκοφαντίες, τήν καταφρόνηση, ἀπαλλάττεται εὔκολα ἀπό τούς αἰσχρούς λογισμούς.

Ὁπωσδήποτε εἶναι ἀξιέπαινο τό νά ἀναγνωρίζης τήν ἀδυναμία σου ἐνώπιόν τοῦ Θεοῦ. Αὐτό εἶναι τό γνῶθι σαὐτόν. «*Κλαίω καί κατανύσσομαι*», λέγει ὁ **Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος**, «*ὅταν τό φῶς μοὶ λάμψη, καί ἴδω τήν πτωχείαν μου, καί γνῶ τό πῶς ὑπάρχω*». Ὅταν ἐννοήση κανείς τήν ψυχική του πτωχεία καί συνειδητοποιήση τό ποῦ καί σέ ποιό πράγματι ἐπίπεδο εὑρίσκεται, τότε, ὤ τότε! λάμπει μέσα στήν καρδία του τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, κι ἀρχίζει νά κλαίη. (Καί διηγούμενος αὐτά ὁ Γέροντας κατενύχθη καί ἄρχισε ὁ ἴδιος νά κλαίη).

Ἄν σοῦ πῆ ὁ ἄλλος «εἶσαι ἐγωιστής», νά μή σοῦ βαρυφαίνεται, οὔτε καί νά λυπῆσαι. Νά πῆς μέ τόν λογισμό σου «μπορεῖ νά εἶμαι καί νά μή τό καταλαβαίνω»! Ἐξ ἄλλου δέν πρέπει νά ἐξαρτώμεθα ἀπό τή γνώμη τῶν ἄλλων. Ὁ καθένας ἄς κοιτάζη τή συνείδησή του καί τά λόγια τῶν ἐμπείρων καί γνωστικῶν του φίλων, πρό πάντων ὅμως ἄς ζητῆ τή γνώμη τοῦ πνευματικοῦ του. Καί μέ αὐτά τά δεδομένα ἄς ρυθμίζη τήν πνευματική του πορεία.

Μοῦ γράφεις πώς δέν τά καταφέρνεις στόν ἀγώνα σου. Ξέρεις ἀπό ποῦ προέρχεται αὐτό. Ἐπειδή δέν ἔχεις ταπείνωση πολλή. **Νομίζης ὅτι μέ τήν ἰδική σου δύναμη θά κατορθώσης κάτι**. Ἐνῶ, ὅταν ταπεινωθῆς καί πῆς «μέ τή δύναμη τοῦ Ἰησοῦ, μέ τή βοήθεια τῆς Παναγίας καί μέ τήν εὐχή τοῦ Γέροντά μου θά τό κατορθώσω ἐκεῖνο, πού θέλω», νά εἶσαι βέβαιος πώς θά τό κατορθώσης! Ἐγώ βέβαια δέν ἔχω τή δύναμη νά βάζω τέτοιες εὐχές, ἀλλά, ὅταν ἐσύ ταπεινωθῆς καί πῆς «μέ τήν εὐχή τοῦ Γέροντά

μου θά τό κάνω», τότε, γιά τήν ταπείνωσή σου, ἐνεργεῖ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ καί θά τό κατορθώσης!

Στόν «ταπεινό καί ἡσύχιον» ἐπιβλέπει ὁ Θεός (Ἡσ. ξστ΄ 2), ἀλλά, γιά νά ἔλθη ἡ πραότης, ἡ ἡσυχία, ἡ ταπείνωση, **ἀπαιτεῖται κόπος**. Μά ἐκεῖνος ὁ κόπος πληρώνεται! Γιά νά ἀποκτήσης τήν ταπείνωση, κατά τή δική μου ἀντίληψη, δέν χρειάζονται τόσο, οὔτε οἱ πολλές μετάνοιες (γονυκλισίες), οὔτε οἱ πολλές ἐργασίες, ἀλλά πρό πάντων **ὁ λογισμός σου νά κατεβῇ κάτω-κάτω**, νά φθάση στό ἐπίπεδο τῆς γῆς! Τότε δέν ἔχεις φόβο νά πέσης, γιατί εἶσαι χαμηλά. Κι ἄν ἀκόμη πέσης ἀπό τά χαμηλά, δέν θά πάθης τίποτε.

Τό κατ' ἐμέ, ἄν καί βεβαίως, οὔτε πολλά διαβάζω, οὔτε καί κάνω τίποτε σπουδαῖο,**ἡ ταπείνωση εἶναι ἡ πιό σύντομη ὁδός γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου**. Ὁ **Ἀββᾶς Ἠσαΐας** λέγει: «*Ἔθισον τήν γλῶσσαν σου τοῦ λέγειν συγχώρησον, καί ἡ ταπείνωσις ἐπελεύσεται ἐπί σέ*». Μάθε τή γλώσσα σου νά λέγει, «συγχώρησέ με», κι ἄν ἀκόμη δέν τό λές μέ συναίσθηση, ὅμως λίγο λίγο θά συνηθίσης, ὄχι μόνο νά τό λέγης, ἀλλά καί νά τό νοιώθης μέσα σου!

Λέγουν οἱ Ἅγιοι ὅτι σύμφωνα μέ τήν καλή διάθεση, πού ἔχεις, πηγαίνοντας νά ζητήσης συγχώρηση, δηλαδή ἄν ἔχης ταπείνωση, θά φωτίση ἀνάλογα ὁ Θεός τόν ἄλλο, γιά νά ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπιζητούμενη συνδιαλλαγή. Ὅταν λ.χ. συντριβῆς καί πῆς μέ τόν λογισμό σου, «φταίω καί δέν τό καταλαβαίνω», μετά λίγο λίγο θά πῆς ὅτι «πράγματι φταίω». Καί, ὅταν βάλης στόν λογισμό σου ὅτι πράγματι φταίεις, θά ἀλλάξη μετά καί ὁ ἄλλος διάθεση.

Νά ζητῆς μέ ἐπιμονή ἀπό τόν Θεό νά σοῦ δωρήση τό χάρισμα τῆς ἐσωτερικῆς αὐτομεμψίας καί ταπείνωσης.

Στήν προσευχή σου νά παρακαλῆς νά σοῦ δώση ὁ Κύριος τό χάρισμα νά βλέπης τά δικά σου ἁμαρτήματα μόνο καί νά μή δίδης σημασία στά ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων. «*Δός μοι, Κύριε, τό ὁρᾶν τά ἐμὰ πταίσματα καί μή κατακρίνειν τόν ἀδελφόν μου*», λέγει ὁ **Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σῦρος**.

Ὁ ταπεινός θεωρεῖ τόν ἑαυτό του «*ὑποκάτω πάντων*». Γι' αὐτό τόν λόγο ὅλους τοὺς ἀγαπᾶ, ὅλους τοὺς συγχωρεῖ καί πρό πάντων κανένα δέν κατηγορεῖ.

(Πηγή: agiazoni.gr*)*